

ProjectCenter

www.ProjectCenter.ir

 | @projehcenter

 | @projehcenter_ir

...

فهرست مطالب

موضوع	صفحه
مقدمه	۱
خورشید قنبری نیز	۲
بلور کلام فردوسی / رحیم رضازاده ملک	۶
قرآن و حدیث در شاهنامه فردوسی / مجید رستنده	۹
حماسه‌ی ایران یادمانی از فراسوی هزاره‌ها / دوست خواه جلیل	۱۲
فرهنگ آرایه‌های ادبی (بیان) در شاه نامه فردوسی:	۱۴
فردوسی «رمان تاریخی» / ساتم الغ زاده	۱۶
ادبیات تطبیقی و شعر کلاسیک فارسی / الگادیوسن ترجمه فرهاد عطایی	۱۸
بوسه برخاک پی حیدر / علی ابوالحسنی (منذر)	۲۰
مایه های دینی و عرفانی در شاهنامه فردوسی / مرتضی گودرزی	۲۱
بیژن نامه / ایرج وامقی	۲۵
اینک گزارشی از مقاله‌ی مذکور:	۲۷
منابع:	۳۰

مقدمه

سالهای سال است که از مرگ خداوندگار خرد و آگاهی می گذرد، سالهای سال است که حکیم بزرگ توس رخ در نقاب خاک کشیده است و جان نورانش را به عالم بالا پرواز داده است، اما همانگونه که خود می گوید «نمیرم از این پس که من زنده ام...» گویی که نمرده است و هنوز هر ایرانی آزاده ای با شنیدن سخن نغزش جانی تازه می گیرد و اندیشه بلند و نیکش را ستایش می کند.

گزیده حاضر نگاهی دارد به ده عنوان کتاب، که طی چند سال اخیر پیرامون فردوسی و شاهنامه انتشار یافته است، ذکر یک نکته اینجا ضروری می نماید و آن اینکه اگر مشت را نمونه خروار بدانیم باید بر افول شاهنامه پژوهی معاصر گریست، چرا که اکثر منابعی که ما به صورت تلخیص ذکر کرده ایم یا مشاهده دیگر عناوینی که این تحقیق بهانه ای شد تا مطالعه شود و در اینجا نیامده است این سؤال را در ذهن ایجاد می کند که راستی ماچقدر در کنه مطالب شاهنامه غور کرده ایم و به چه میزان «برره رمز معنی برده ایم» و راستی آیا حق شاهنامه و فردوسی این است؟ گاهی تألیفاتی مشاهده می شود که انسان از این که حتی نام فردوسی بر پشت آنها حک شده است شرمسار می شود. به امید روزی که شاهنامه پژوهی بی هیچ غرضی در خدمت تجلی اندیشه والای فردوسی درآید.

در اینجا لازم می نماید از زحمتهای و بزرگواریهای استاد فرزانه جناب دکتر رادفر که بنده را همیشه مورد لطف خویش قرار داده اند سپاسگزاری کنم، باشد که ایشان کاستی های بنده و این نوشته را به دیده اغماض بنگرند.

خورشید قنبری ننیز

شاعر و پهلوان در شاهنامه / الگار دیویدسن - مترجم: دکتر فرهاد عطایی - تهران: نشر تاریخ ایران، زمستان ۱۳۷۸.

این اثر مقدمه مترجم، پیشگفتار و مقدمه مولف و نه فصل را شامل می‌گردد. در مقدمه مترجم، او پس از توضیحی کوتاه پیرامون فردوسی و شاهنامه به شیوه‌ی پژوهش‌پروفسور دیویدسن اشاره می‌کند و بیان می‌دارد که او معتقدست اتکا به منابع مکتوب به تنهایی نمی‌تواند ما را به شاهنامه‌ی فردوسی رهنمون گردد. به اعتقاد او، بر اساس شواهد خود شاهنامه و شواهد بیرونی، فردوسی بخش مهمی از شاهنامه‌اش را از منابع شفاهی گرفته و خود روایات را حین اجرای نقالی دیده و شنیده است.

در پیشگفتار، اینگونه بیان می‌کند که موضوع اساسی کتاب این است: که «چگونه می‌توان یک شکل از ادبیات کلاسیک را تداوم یک سنت شفاهی پیشین دانست؟» دیویدسن معتقدست که شاعر در این کتاب در حقیقت به مفهوم پادشاهی اعتبار می‌بخشد بدینصورت که شاعر پا پروردن و اعتبار بخشیدن به پهلوان از او پاسبانی برای تخت شاهی و شاهنشاه می‌سازد پس شاعر قوام بخش و اعتبار دهنده به مفهوم شاهنشاهی است در مقدمه شاعر (که خود فردوسی ست) و پهلوان (رستم، کسیکه در ذهن ما شخصیت‌های حماسی و اساطیری را تداعی می‌نماید) را محور اصلی کتاب حاضر بر می‌شمرد.

نویسنده معتقدست که منظور اصلی این کتاب نه زندگی نامه‌ی شخصی فردوسی است و نه «تاریخی» که می‌توان از خلال شاهنامه نگاشت. بلکه منظور شعری‌ست که زندگی